

Burmistrz Tykocina

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Rzędziany, gmina Tykocin

Tykocin 2020 r.

Spis treści

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	3
1.1. Podstawa prawna i zakres opracowania.....	3
1.2. Powiązania opracowywanego dokumentu z innymi dokumentami i opracowaniami.....	3
1.3. Ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego...	14
1.4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	16
1.5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	16
1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	16
1.7. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	16
2. Istniejący stan środowiska.....	19
2.1. Położenie fizyczno-geograficzne.....	19
2.2. Budowa geologiczna.....	19
2.3. Wody powierzchniowe.....	20
2.4. Wody podziemne.....	21
2.5. Klimat.....	21
2.6. Warunki glebowe.....	21
2.7. Surowce mineralne.....	22
2.8. Środowisko przyrodnicze.....	22
2.9. Obszary i obiekty prawnie chronione.....	22
2.10. Fauna i flora.....	24
2.11. Krajobraz.....	25
2.12. Dziedzictwo kulturowe.....	25
3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	25
4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	25
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	28
6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.....	29
7. Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko.....	29
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	31
9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....	31
10. Materiały źródłowe.....	31

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

1.1. Podstawa prawna i zakres opracowania

Podstawę opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowią:

1. Uchwała Nr XLI/299/2018 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 07 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tykocin uchwalone uchwałą Nr XIV/131/2000 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 29 września 2000 r., zmienione uchwałą Nr XXIV/168/2016 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 25 listopada 2016 r.

Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Rzędziany w gminie Tykocin opracowano zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 284 ze zm.).

Celem prognozy jest wykazanie w jaki sposób i w jakim zakresie ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wpłyną na środowisko. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy.

Do pozostałych celów realizacji prognozy zalicza się:

- a) wyeliminowanie jeszcze na etapie sporządzania projektu planu ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia,
- b) ocenę skutków oddziaływania na środowisko ustaleń przyjętych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- c) ocenę na ile ustalenia planu pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone, czy też zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu spotęgują lub osłabiają istniejące zagrożenia, a także na ile stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

Zakres i stopień szczegółowości „prognozy” został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku pismem z dnia 28.03.2019 r., znak: WPN.411.1.23.2019.AR,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku - pismo NZ.4462.24.2019 z dnia 27.03.2019 r.).

1.2. Powiązania opracowywanego dokumentu z innymi dokumentami i opracowaniami

Opracowywany dokument ma powiązania z niżej wymienionymi opracowaniami i dokumentami:

- Dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramową Dyrektywą Wodną,
- Pakietem klimatyczno-energetycznym (przyjętym przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.),
- Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Polityka Ekologiczna Państwa,
- Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych,
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 r.,
- Program Ochrony Powietrza w województwie podlaskim,
- Program ochrony środowiska przed hałasem,
- Regionalny plan transportowy województwa podlaskiego na lata 2014-2020,
- Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tykocin,
- Opracowanie ekofizjograficzne,
- Program Ochrony Środowiska gminy Tykocin.

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna

Zgodnie z zapisami art. 6 Ramowej Dyrektywy Wodnej, Państwa Członkowskie zobligowane są do utworzenia rejestru wszystkich obszarów wymagających szczególnej ochrony, w celu zachowania dobrego stanu znajdujących się tam wód powierzchniowych i podziemnych oraz dla utrzymania siedlisk i gatunków bezpośrednio uzależnionych od wody. W Polsce zgodnie z transpozycją zapisów RDW do ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. rejestr obszarów chronionych został utworzony w 2003 r., a jego uaktualnienie miało miejsce w latach późniejszych. Ze względu na położenie w dorzeczu Wisły należy wziąć pod uwagę wytyczne wynikające z wymagań charakterystyki obszarów dorzeczy.

Rejestr wykazów obszarów chronionych, zgodnie z art. 317, ust. 1 sporządzany dla każdego obszaru dorzecza, obejmuje wykazy:

- 1) jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 71;
- 2) jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- 3) obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód;
- 4) obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;
- 5) obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Pakiet klimatyczno – energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską w grudniu 2008 roku)

Cele dla EU:

- 1) zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przynajmniej o 20% w 2020 r. w porównaniu do bazowego 1990 r. i 30% zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w 2020 r. w UE w przypadku, gdyby uzyskano światowe porozumienie co do redukcji gazów cieplarnianych,
- 2) zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej do 20% w 2020 r., w tym 10% udziału biopaliw w zużyciu paliw pędnych,
- 3) zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20% do 2020 r. w porównaniu do prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię,

Cele dla Polski różne od średnich dla całej EU:

- 1) możliwość 14% wzrostu emisji w 2020 roku w porównaniu do 2005 roku w sektorach nieobjętych EU ETS, kierując się wielkością Produktu Krajowego Brutto (PKB) na mieszkańca, niższą w Polsce od średniej w UE,
- 2) zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 15% w 2020 roku, zamiast 20% jak średnio w UE z uwagi na mniejsze zasoby i efektywność odnawialnych źródeł energii w Polsce.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

Główne zagrożenia i korzyści wynikające ze zmian klimatu:

Wyniki prognoz pokazują, że do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego.

Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu, jak na przykład niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów pozostają na podobnym poziomie jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będzie można zaobserwować również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość, oraz nasili się proces ewaporacji, co wpłynie na spadek zasobów wodnych kraju.

Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień lub osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych ale także na zboczach dolin rzecznych i na klifach wzdłuż brzegu morskiego. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.

Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych i wód przybrzeża, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu. Działanie priorytetowe - Zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu.
- 1.2. Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu. Działanie priorytetowe - Uwzględnianie aktualnego i potencjalnego wzrostu poziomu morza i zagrożenia powodziowego w planach inwestycyjnych w strefie nadmorskiej i wodach przybrzeżnych.
- 1.3. Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu. Działanie priorytetowe - Przygotowanie systemu energetycznego do zmieniających warunków z uwzględnieniem szczytu zimowego i letniego zapotrzebowania na energię.
- 1.4. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu. Działanie priorytetowe - Przygotowanie strategii, planów ochrony, programów ochrony lub planów zadań ochronnych w zakresie ochrony przyrody z uwzględnieniem zmian warunków klimatycznych.
- 1.5. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Działanie priorytetowe - Opracowanie zasad zabudowy obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i chronionych, obszarów zieleni w miastach, pasa nadbrzeża oraz budowy obiektów użyteczn. publicznej.
- 1.6. Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu. Działanie priorytetowe - Ograniczenie skutków zdrowotnych stresu termicznego i nadzwyczajnych zdarzeń klimatycznych u wrażliwych grup ludności.

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

Kierunki działań:

- 2.1. Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami. Działanie priorytetowe - Rozwój systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania o możliwych skutkach zmian klimatycznych dla produkcji roślinnej i zwierzęcej.
- 2.2. Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu. Działanie priorytetowe - Wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania produkcji rolnej do zwiększonego ryzyka klimatycznego i przeciwdziałania zmianom klimatu.

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1. Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu. Działanie priorytetowe - Uwzględnienie w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej zmieniających warunków klimatycznych.
- 3.2. Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu. Działanie priorytetowe - Przegląd lub stworzenie działań i planów opracowanych na potrzeby utrzymania przejezdności tras komunikacyjnych lub zmiany tras i stosowania zastępczych środków transportowych

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględn. zmian klimatu

- 4.1. Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie).

Działanie priorytetowe - Przygotowanie strategii zarządzania ryzykiem na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym z uwzględnieniem działań adaptacyjnych.

4.2. Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu. Działania dotyczące polityki przestrzennej uwzględniają konsekwencje zmian klimatycznych dla miast. Ich wynikiem powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście.

Uwzględnienie w planach zagospodarowania w miastach konieczności zwiększenia obszarów zieleni i wodnych, korytarzy wentylacyjnych oraz dopuszczalnego preferowanego sposobu ogrzewania budynków. Działanie priorytetowe - Uwzględnienie w planach zagospodarowania w miastach konieczności zwiększenia obszarów zieleni i wodnych, korytarzy wentylacyjnych oraz dopuszczalnego preferowanego sposobu ogrzewania budynków.

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

5.1. Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Działanie priorytetowe - Opracowanie procedur dot. współpracy służb i instytucji na potrzeby reagowania na wielowymiarowe zagrożenia zw. ze zmianami klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu koordynacji.

5.2. Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Działanie priorytetowe - Przeprowadzenie analizy potencjału polskiej gospodarki do wytwarzania i wdrażania innowacyjnych technologii adaptacyjnych.

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

6.1. Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu. Działanie priorytetowe - Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, szczególnie wody.

6.2. Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych. Działanie priorytetowe - Wypracowanie kompleksowych rozwiązań w zakresie pomocy Państwa udzielanej na pokrycie strat w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych, oraz rozwijanie systemu ubezpieczeń obejmujących ryzyko wynikające ze zmian klimatu.

Przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań, szczególnie dla administracji szczebla centralnego oraz regionalnego i lokalnego. Pomiedzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju.

Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji. Miasta zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu.

Pośrednim zagrożeniem są powodzie z uwagi na to, że większość obszarów metropolitalnych zlokalizowana jest w dolinach dużych rzek. Opady ulewne podobnie jak powodzie stanowią zagrożenie

dla infrastruktury miejskiej poprzez podtopienia, osuwiska i zniszczenie ciągów komunikacyjnych, budynków i mienia.

Polityka ekologiczna państwa

Kierunki działań systemowych:

1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych

Głównym celem strategicznym Polityki ekologicznej państwa jest doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów.

2. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska

Głównym celem jest uruchomienie takich mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego. Działania te powinny objąć pełną internacjonalizację kosztów zewnętrznych związanych z presją na środowisko.

3. Zarządzanie środowiskowe

Celem podstawowym jest jak najszersze przystępowanie do systemu EMAS, rozpowszechnianie wiedzy wśród społeczeństwa o tym systemie i tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie.

4. Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska

Głównym celem jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”, prowadzącą do:

- proekologicznych zachowań konsumenckich,
- prośrodowiskowych nawyków i pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska,
- organizowania akcji lokalnych służących ochronie środowiska,
- uczestniczenia w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska.

5. Rozwój badań i postęp techniczny

Głównym celem jest zwiększenie roli polskich placówek badawczych we wdrażaniu ekoinnowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska oraz doprowadzenie do zadowalającego stanu systemu monitoringu środowiska.

6. Odpowiedzialność za szkody w środowisku

Celem polityki ekologicznej jest stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody. W przypadku wystąpienia szkody w środowisku koszty naprawy muszą w pełni ponieść jej sprawcy.

7. Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym

W perspektywie średniookresowej jest konieczne przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Zgodnie z postanowieniami dyrektywy 91/271/EWG warunkami koniecznymi do spełnienia jej wymogów przez aglomerację są:

- Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiadająca przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze.
- Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami Prawa wodnego i rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów.
- Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące blisko 100% poziom obsługi. Oznacza to wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie:
 - 95% dla aglomeracji o RLM < 100 000,
 - 98% dla aglomeracji o RLM ≥ 100 000.

Strategia rozwoju województwa podlaskiego do 2020 r.

Cel 4 Ochrona środowiska naturalnego

- rozwój systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz systemu gospodarowania odpadami,
- rozwój systemów energetycznych,
- rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich,
- rozwój innowacyjności gospodarki regionu,
- rozwój kadr gospodarki regionu w tym kształcenia ustawicznego.

Polska, podobnie jak wiele innych krajów europejskich zgodnie z Europejskim Programem w Sprawie Zmiany Klimatu przyjęła krajowy program mając na celu redukcję emisji CO₂. Obejmuje on zróżnicowaną politykę przyjętą na poziomie europejskim, jak również na poziomie krajowym, m in. zawierającą:

- planowane zwiększenie zużycia energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (wiatrowej, słonecznej, biomasy),
- poprawę wydajności energetycznej, np. w budynkach, obiektach przemysłowych, urządzeniach gospodarstwa domowego.

Rozwój energii wiatrowej to jedno z wdrażanych działań Prowadzi do ograniczenia emisji do powietrza i zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej

„Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej” – opracowywany jest dla strefy podlaskiej (kod strefy PL2002) w związku z przekroczeniem poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu w 2011 i 2012 r. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z dnia 10 sierpnia 2012 r., poz. 914) strefa podlaska obejmuje całe województwo podlaskie z wyłączeniem obszaru aglomeracji białostockiej.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programu Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w aglomeracji. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Powietrza ma na celu zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu w danej strefie do poziomów dopuszczalnych/docelowych i utrzymywania ich na takim poziomie.

3.3.7. Działania kierunkowe zmierzające do przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie zanieczyszczeń objętych Programem (są to działania mające wpływ na obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} będące przykładem dobrej praktyki w zagospodarowaniu przestrzennym, działalności gospodarczej oraz życiu codziennym społeczeństwa, które w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych powinny być wdrażane do codziennego życia):

1. W zakresie ograniczania emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno – bytowej i technologicznej):
 - rozbudowa centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą,
 - zmiana paliwa na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej, względnie indywidualnych źródeł energii odnawialnej,
 - zmniejszanie zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez ograniczanie strat ciepła – termomodernizacja budynków,
 - ograniczanie emisji z niskich rozproszonych źródeł technologicznych,
 - zmiana technologii i surowców stosowanych w rzemiośle, usługach i drobnej wytwórczości wpływająca na ograniczanie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5};
2. W zakresie ograniczania emisji liniowej (komunikacyjnej):
 - całościowe zintegrowane planowanie rozwoju systemu transportu w mieście,
 - zintegrowany system kierowania ruchem ulicznym,
 - kierowanie ruchu tranzytowego z ominięciem miasta lub jego części centralnych,
 - tworzenie stref z zakazem ruchu samochodów,
 - rozwój i zwiększanie efektywności systemu transportu publicznego,
 - polityka cenowa opłat za przejazdy i zsynchronizowanie rozkładów jazdy transportu zbiorowego zachęcające do korzystania z systemu transportu zbiorowego,
 - organizacja systemu bezpiecznych parkingów na obrzeżach miasta łącznie z systemem taniego transportu zbiorowego do centrum miasta (system Park & Ride),
 - tworzenie systemu ścieżek rowerowych,
 - tworzenie systemu płatnego parkowania w centrum miasta,

- wprowadzanie nowych niskoemisyjnych paliw i technologii, szczególnie w systemie transportu publicznego i służb miejskich,
 - intensyfikacja okresowego czyszczenia ulic (szczególnie w okresach bezdeszczowych),
 - wprowadzenie ograniczeń prędkości na drogach o pyłującej nawierzchni,
 - stosowanie przy modernizacji dróg i parkingów materiałów i technologii gwarantujących ograniczenie emisji pyłu podczas eksploatacji;
 - uprzywilejowanie ruchu pieszego w centrum miasta,
3. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw:
- ograniczenie wielkości emisji pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 poprzez optymalne sterowanie procesem spalania i podnoszenie sprawności procesu produkcji energii,
 - zmiana paliwa na inne, o mniejszej zawartości popiołu i siarki,
 - stosowanie technik gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza,
 - stosowanie technik odpylania, odsiarczania i odazotowania spalin o dużej efektywności,
 - stosowanie oprócz spalania paliw odnawialnych źródeł energii,
 - zmniejszenie strat przesyłu energii,
4. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – źródła technologiczne:
- stosowanie efektywnych technik odpylania, odsiarczania i odazotowania gazów odlotowych,
 - zmiana technologii produkcji, w tym likwidacja źródeł o znaczącej emisji pyłu,
 - zmiana profilu produkcji wpływająca na ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających,
5. W zakresie edukacji ekologicznej i reklamy:
- kształtowanie właściwych zachowań społecznych poprzez propagowanie konieczności oszczędzania energii cieplnej i elektrycznej oraz uświadamianie o szkodliwości spalania paliw niskiej jakości,
 - prowadzenie akcji edukacyjnych mających na celu uświadamianie społeczeństwa o szkodliwości spalania odpadów (śmieci) połączonych z ustanawianiem mandatów za spalanie odpadów (śmieci),
 - uświadamianie społeczeństwa o korzyściach płynących z użytkowania scentralizowanej sieci cieplnej, termomodernizacji i innych działań związanych z ograniczeniem emisji niskiej,
 - promocja nowoczesnych, niskoemisyjnych źródeł ciepła,
 - wspieranie przedsięwzięć polegających na reklamie oraz innych rodzajach promocji towaru i usług propagujących model konsumpcji zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, w tym w zakresie ochrony powietrza.
6. W zakresie planowania przestrzennego:
- uwzględnianie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sposobów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, poprzez działania polegające na:
 - wprowadzaniu zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych miast (placze, skwery),
 - zachowaniu istniejących terenów zieleni i wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
 - ustalaniu sposobu zaopatrzenia w ciepło z zakazem używania paliw stałych w indywidualnych stałych źródłach ciepła w nowoplanowanej zabudowie,
 - preferowanie podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym,
 - modernizowaniu układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ścisłe centrum miast,
 - reorganizacji układu komunikacyjnego oraz wprowadzeniu stref zamkniętych dla ruchu samochodowego w ścisłym centrum miast,
 - zapewnieniu obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy,
 - w decyzjach środowiskowych dla budowy i przebudowy dróg:
 - zalecenie stosowania wzdłuż ciągów komunikacyjnych pasów zieleni izolacyjnej (z roślin o dużych zdolnościach fitoromediacyjnych),
 - zalecenie stosowania ekranów akustycznych pochłaniających typu "zielona ściana" zamiast najczęściej stosowanych ekranów odbijających.

- Planowanie rozbudowy miast w sposób zapobiegający zbytniemu „rozlewaniu się miasta”

Na terenie gminy Tykocin nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2,5 w 2012 r.

Program ochrony środowiska przed hałasem

Głównym celem Programu jest wskazanie kierunków i działań, których konsekwentna realizacja spowoduje dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego, na terenach, na których nastąpiły przekroczenia obowiązujących norm. Dokument wskazuje również kierunki działań, mające na celu zapobieganie powstawaniu nowych rejonów konfliktów akustycznych. Odcinek, którego dotyczy opracowanie został wyłączony z Programu ze względu na oddanie do użytku trasy S-8.

Regionalny plan transportowy województwa podlaskiego na lata 2014-2020

Wnioski:

- 1) Rosnąca potrzeba rozwoju sieci transportowych doprowadzających ruch do Białegostoku i ośrodków subregionalnych wywołana procesami demograficznymi.
- 2) W ujęciu gospodarczym popyt na nową infrastrukturę kształtują tranzyt z kierunku wschodniego, położenie miejsc produkcji oraz kierunki ich powiązań ekonomicznych.
- 3) Relacje zewnętrzne są uwarunkowane powiązaniem transportowymi z Warszawą, w związku z czym rozprowadzenie ruchu z dróg S8 i przyszłej S61 staje się jednym z głównych zadań polityki inwestycyjnej poziomu regionalnego.
- 4) Powiązanie z Gdańskiem jest w perspektywie drugim istotnym kierunkiem krajowym, co zwiększa znaczenie drogi krajowej DK65 z Białegostoku do Ełku.
- 5) Ze względu na położenie oraz niedostatek dróg wyższych klas województwo podlaskie jest jednym z najsłabiej dostępnych drogowo województw.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022

Gospodarka odpadami w województwie opiera się na wskazanych w planie regionach gospodarki odpadami (RGO). Na obszarze województwa podlaskiego funkcjonują 4 regiony gospodarki odpadami, wskazane w „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2012 - 2017” (Uchwała Nr XX/233/12 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 czerwca 2012 r. (WPGO 2012). Odpady komunalne zmieszane, odpady z pielęgnacji terenów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania mogą być zagospodarowywane tylko i wyłącznie w ramach danego regionu.

Kierunki działań:

1. Badania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w tym m.in. badania dotyczące analizy składu morfologicznego odpadów oraz właściwości fizycznych i chemicznych odpadów.
2. Utrzymanie finansowania inwestycji (m.in. przez instrumenty finansowe) ukierunkowanych na modernizację instalacji przetwarzających odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, tak aby mogły dostosować się i spełniać wysokie standardy ochrony środowiska.
3. Ograniczenie możliwości finansowania ze środków publicznych inwestycji z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i pochodzącymi z ich przetworzenia - w przypadku wystąpienia zagrożenia możliwości osiągnięcia wyznaczonych celów do 2020 r. lub w przypadku wystąpienia nadwyżki mocy przerobowych instalacji w regionach gospodarowania odpadami w stosunku do dostępnego strumienia odpadów.
4. Organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu gminnym mających na celu m.in.
 - 4.1 .Podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym odpadów ulegających biodegradacji (ze szczególnym podkreśleniem należytego, tj. racjonalnego planowania zakupów artykułów spożywczych, aby zapobiegać marnotrawieniu żywności).
 - 4.2. Właściwego postępowania z odpadami, w tym odpadami ulegającymi biodegradacji (szczególnie w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych).
 - 4.3. Promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami i korzyści z tego wynikające (szeroko pojęte działania edukacyjno - informacyjne skierowane do różnych grup docelowych, w szczególności przedszkolaków, uczniów i studentów, ogółu obywateli, a także decydentów).

5. Objęcie wszystkich mieszkańców oraz nieruchomości niezamieszkałych systemem zbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym.
6. Zwiększenie asortymentu zbieranych selektywnie odpadów.
7. Zwiększenie ilości PSZOK, w tym modernizacja istniejących punktów oraz budowa punktów w gminach gdzie one nie funkcjonują.
8. Zwiększenie ilości PSZOK, w których funkcjonować będą punkty napraw (przygotowania do ponownego użycia) oraz punkty, w których przyjmowano rzeczy używane niestanowiące odpadów, celem ponownego użycia.
9. Promowanie kompostowania przydomowego odpadów z pielęgnacji zieleni przydomowej.
10. Budowa i modernizacja instalacji zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym przede wszystkim instalacji do doczyszczania zbieranych selektywnie odpadów oraz części biologicznych instalacji MBP (docelowo przekształcenie części mech. instalacji MBP na doczyszczanie selektywnej zbiórki, a części biol. MBP na przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów).
11. Promowanie takich technologii przetwarzania bioodpadów, w wyniku których powstaje pełnowartościowy i bezpieczny dla środowiska materiał wykorzystywany do celów nawozowych lub rekultywacyjnych, a także biogaz.
12. Wdrożenie rozwiązań pozwalających na należyte monitorowanie i kontrolę postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12).
13. Realizacja działań na rzecz należytego zbilansowania funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m., od 1 stycznia 2016.
14. Prowadzenie przez gminy gospodarki odpadami komunalnymi w ramach systemu regionów gospodarki odpadami komunalnymi i w oparciu o RIPOK.

Na terenie województwa podlaskiego dla gmin zaleca się podejmowanie m.in. następujących działań mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów komunalnych, w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji:

1. Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych dla mieszkańców dotyczących:
 - zapobieganiu powstawania odpadów,
 - unikaniu stosowania przedmiotów jednorazowego użycia,
 - ponownego użycia przedmiotów, wykorzystywania pojemników i toreb wielokrotnego użycia itp.
2. Organizacja punktów selektywnego zbierania odpadów, w których poza typową działalnością polegającą na zbieraniu odpadów:
 - prowadzone są działania informacyjno - edukacyjne,
 - znajdują się punkty wymiany rzeczy używanych i punkty napraw i przygotowania do ponownego użycia.

Gmina Tykocin znajduje się w Regionie Zachodnim gospodarki odpadami województwa Podlaskiego. W związku z tym odpady komunalne z gminy trafiają do regionalnej instalacji gospodarki odpadami w Czartorii i Czerwonym Borze.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tykocin

Kierunki i zasady ochrony środowiska, jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego Sieć dolin rzecznych:

- utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania jako ciągów naturalnej zieleni łąkowo - pastwiskowej z zachowaniem lokalnych skupisk wysokiej zieleni łąkowej, wraz z dopuszczeniem realizacji w ich obrębie obiektów małej retencji wodnej,
- ustalenie zakazu wykonywania prac ziemnych naruszających w sposób istotny rzeźbę terenu i układ stosunków wodnych,
- zakaz: odprowadzania nieoczyszczonych ścieków sanitarnych,
- realizacja w ich obrębie obiektów kubaturowych oraz zbiorników i rurociągów do magazynowania i transportu olejów i smarów,
- zakładanie i budowy stacji paliw,
- lokalizacja wysypisk odpadów stałych i płynnych,
- ocena stosowania nawozów sztucznych w rolnictwie.

Lasy:

- zachowanie lasów jako elementów krajobrazu naturalnego,
- prowadzenia gospodarki leśnej zgodnie z ustaleniami planów urządzenia lasów, uwzględniających zasadę powszechnej ochrony, trwałości utrzymania ciągłości użytkowania oraz dostosowania do ustalonych w planie funkcji i form użytkowania, niezależnie od struktury własnościowej lasów,
- udostępnianie i częściowe przystosowywanie niektórych kompleksów leśnych na potrzeby rekreacyjno-wypoczynkowe,
- wykonania rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych o kierunku leśnym,
- powiększanie powierzchni i zasobów leśnych w drodze ustalenia granic polno-leśnych lub indywidualnych wniosków i wprowadzenia ich do planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego,
- wprowadzenie zakazu:
 - zmniejszania powierzchni leśnej na cele nieleśne,
 - zabudowy z wyjątkiem urządzeń integralnie związanych z ich funkcją,
 - wykonywania melioracji trwale naruszających stosunki wodne w dolinach rzecznych i obszarach źródłiskowych na terenach leśnych oraz prac ziemnych naruszających w istotny sposób rzeźbę terenu,
 - lokalizacji składowisk odpadów przemysłowych i komunalnych.

Wody powierzchniowe i podziemne:

- zakaz odprowadzania do wód powierzchniowych (rzek) i gruntu ścieków sanitarnych i przemysłowych,
- budowa małych oczyszczalni ścieków lub stacji kontenerowych wspólnych dla zespołu wsi zwodociągowanych z późniejszym wywozem tych nieczystości do punktu zlewnego,
- ochrona sanitarnej ujęć wód dla celów komunalnych i przemysłowych, zgodnie z ustaleniami obowiązujących stref ochronnych,
- odchodzenie od intensywnego rolnictwa na terenie RW20002426199 – Narew od Lizy do Biebrzy na rzecz rolnictwa ekologicznego (przy zachowaniu minimalnej odległości 100 m od drogi ekspresowej S8), użytków zielonych i zalesień.

Powietrze atmosferyczne:

- obowiązek stałego monitoringu atmosfery jako podstawy ustalania lokalnych, jednostkowych norm emisji zanieczyszczeń lub ich likwidacji w formie wydawanych decyzji przez uprawnione jednostki państwowe i samorządowe,
- wydawanie nakazów instalowania urządzeń do redukcji zanieczyszczeń oraz zmian profilu i technologii produkcji w obiektach stanowiących główne źródła zanieczyszczeń, a nierokujących zmniejszenia emisji pyłów i gazów,
- stosowanie nowych nośników energetycznych (gazu płynnego, oleju opałowego, energii elektrycznej) o mniejszej uciążliwości dla środowiska,
- utrzymanie zasady, że ponadnormatywna uciążliwość sanitarna zakładów powinna mieścić się w granicach własnej działki,
- utrzymanie dobrego stanu dróg kołowych, łącznie z zachowaniem płynności ruchu na tych drogach, szczególnie w obrębie obszarów zabudowanych,
- przestrzeganie dopuszczalnych wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu określonych dla obszarów podlegających szczególnej ochronie w przepisach szczególnych.

Ochrona przed hałasem i wibracjami:

- eliminacja z obszarów zamieszkałych źródeł hałasu o ponadnormatywnym natężeniu poprzez zabezpieczenia techniczne lub zmianę technologii i urządzeń,
- przestrzeganie zasady, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne poziomy nie mogą wychodzić poza obręb działki, na której są wytwarzane,
- określenie zasad i warunków sytuowania nowej zabudowy w stosunku do dróg o znacznej uciążliwości akustycznej,
- wykonywanie prognoz oddziaływania projektowanej zabudowy i zagospodarowania terenów na etapie sporządzania miejscowych planów i na tej podstawie eliminowania zamierzeń planistycznych zagrażających środowisku,
- uwzględnianie w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu norm dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczególnych

- przestrzeganie i uwzględnianie w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy wartości progowych poziomu hałasu określonych w przepisach szczególnych, aktualnie w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie wartości progowych poziomów hałasu (Dz. U. z dn. 22 stycznia 2014 r. poz. 112).

Ochrona powierzchni ziemi:

- unieszkodliwianie nieczystości płynnych (ścieków) z obszarów nie posiadających i nieprzewidzianych do objęcia scentralizowanym systemem kanalizacji, poprzez ich gromadzenie w lokalnych szczelnych zbiornikach, a następnie wywożenie do punktu zlewnego,
- zachowanie dotychczasowej struktury przestrzennej gruntów rolnych i leśnych z dopuszczeniem możliwości korygowania poprzez opracowanie granicy polno -leśnej,
- utrzymanie wartościowych i intensywnie użytkowanych gruntów rolnych jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej, z ewentualnym zachowaniem dotychczasowych form użytkowania i kierunków produkcji, przy jednoczesnym prowadzeniu działań inspirujących na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- na etapie sporządzania planów miejscowych przyjmowania zwartych kompleksów gleb chronionych (od IIIb do IVb) za ogranicznik rozwoju budownictwa pozarolniczego, z zastosowaniem ustawowych przepisów,
- racjonalna eksploatacji surowców mineralnych stałych z zachowaniem wymogów określonych w ustawie - Prawo geologiczne i górnicze ,
- rekultywacja terenów powyrobiskowych, względnie punktów eksploatacji surowców o małej i słabej jakości,
- zachowanie dotychczasowego stanu użytkowania terenów w rejonie wsi Jeżewo Stare, ze względu na obecność złoża surowców mineralnych.

Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tykocin

Teren opracowania w znacznej części znajduje się w granicach obszarów chronionych (Natura 2000 Bagienna Dolina Narwi i otulina Narwiańskiego Parku Narodowego) oraz w bliskim sąsiedztwie Narwiańskiego Parku Narodowego i Natury 2000 Narwiańskie Bagna. Takie położenie wiąże się z obecnością licznych gatunków chronionych. Plany ochrony dla tych obszarów nie wyznaczają w granicach opracowania terenów do ochrony ani szczególnych działań ochronnych, lecz zmieniając studium należy dążyć do tego aby nie ograniczać możliwości przemieszczania się zwierząt, zwłaszcza w przebiegach korytarzy ekologicznych GKPN-23 Bagienna Dolina Narwi - obszar węzłowy sieci ekologicznej województwa, GKPN-1C Puszcza Piska - Dolina Biebrzy Południowy oraz KPN-23B Bagienna Dolina Narwi - Przełomowa Dolina Narwi. Istniejącą barierą dla takiego przemieszczania się jest przede wszystkim droga ekspresowa S8, przecinająca korytarze GKPN-1C (na terenie opracowania) i GKPN-23 (poza terenem opracowania). Możliwości przekraczania tej drogi przez wędrujące zwierzęta zabezpieczono wykonując przepusty, w tym trzy na terenie korytarza Puszcza Piska - Dolina Biebrzy Południowy (GKPN-1C). By utrzymać ich charakter należy uwzględnić w zmianie studium konieczność utrzymania pobliskich zadrzewień, a nawet dążyć do zwiększenia ich gęstości i zasięgu. Ponadto byłoby korzystnym niewprowadzanie w pobliżu nowej zabudowy, a jeśli będzie to nieuniknione, to trzymając się zasad, które ograniczą negatywny wpływ na drożność korytarza (odległości między budynkami przynajmniej 50 m, ogrodzenia niestanowiące nieprzekraczalnej bariery, unikanie tych rodzajów zagospodarowania, które są źródłem uciążliwych emisji - hałasu, pyłów, zapachów).

Ze względu na wrażliwość JCWP Narew od Lizy do Biebrzy na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych nie należy dążyć do intensyfikacji produkcji rolniczej. Zarówno z tego powodu, jak i z bliskości do chronionej doliny Narwi, celowe byłoby wskazanie tego rejonu (we właściwej odległości od drogi ekspresowej S8 - min. 100 m) do produkcji rolniczej ekologicznej.

Program Ochrony Środowiska gminy Tykocin

Ochrona przyrody na terenie Gminy Tykocin powinna w pierwszym rzędzie dotyczyć obszarów leśnych oraz sąsiedztwa cieków wodnych. w przypadku lasów należy dbać, aby nowe nasadzenia nawiązywały do aktualnego składu gatunkowego lasu. Szczególną ochroną należy otoczyć najcenniejsze przyrodniczo lasy gminy. Jednocześnie należy dążyć do powiększenia powierzchni lasów, m.in. po-

przez przygotowanie programów dolesień obejmujących tereny o niskiej klasie bonitacji gleb, usytuowane w sąsiedztwie istniejących lasów i zadrzewień.

Troska o czystość wód na obszarze gminy stanowić będzie element ochrony przyrody w stosunku do ekosystemów występujących w otoczeniu tych wód. Należy dbać o zachowanie mokradeł, łąk i innych zespołów roślinności związanych ze środowiskiem wodnym poprzez obejmowanie ich różnymi formami ochrony przyrody. Należy propagować wiedzę o istniejących na terenie gminy roślinach chronionych. Mogą temu służyć przyrodnicze ścieżki edukacyjne, z oznaczonymi stanowiskami tych roślin oraz innych ciekawych obiektów przyrodniczych.

Do zadań gminy, związanych z jej polityką ekologiczną, należy zachowanie i zapewnienie właściwych działań ingerencyjnych na rzecz populacji zwierząt chronionych. Przykładowo wymaga to odpowiedniego utrzymania terenów podmokłych dla zapewnienia odpowiednich warunków życia dla ptactwa wodnego. Zabezpieczenie terenów zieleni wymaga bezwzględnego wykluczenia następujących działań:

- przeznaczania tych terenów na cele nie związane z gospodarowaniem zielenią,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, głównie przez niewłaściwie prowadzoną regulację rzek,
- zmniejszania istniejącego drzewostanu,
- stosowania na terenach leśnych chemicznych środków uprawy i ochrony roślin.

Gospodarka leśna winna być zgodna z ustawą o lasach dotyczącą zasad zachowania, ochrony i powiększania zasobów leśnych, zasad gospodarki leśnej oraz prowadzona w oparciu o plany urządzenia lasów. Należy przestrzegać przepisów ustawy o ochronie przyrody w celu zachowania stabilności systemów, utrzymania procesów ekologicznych oraz zachowania różnorodności gatunkowej, ciągłości istnienia gatunków i ekosystemów, właściwego stanu zasobów i składników przyrody. Należy bezwzględnie chronić istniejące na obszarach leśnych formacje geologiczne, naturalne ciek i zbiorniki wodne, śródleśne „oczka wodne”, bagna, torfowiska. Głównym kierunkiem działań w tym zakresie powinno być utrzymanie istniejącego użytkowania, uzupełnianie i poszerzanie kompleksów leśnych na terenach zagrożonych erozją, a także o niewielkiej przydatności dla rolnictwa. Powiększanie obszarów leśnych poprzez zalesienie gruntów rolniczo nieprzydatnych na terenie gminy należy prowadzić w sposób nie stwarzający dysharmonii z przyjętą strukturą funkcjonalno-przestrzenną. Obszary leśne oraz ich najbliższe sąsiedztwo powinny być wykorzystane dla realizacji programów wykorzystujących środowisko leśne dla celów rekreacji. Konieczne jest również przeciwdziałanie degradacji środowiska leśnego oraz ochrona przed intensywnym zainwestowaniem terenów położonych w bliskim sąsiedztwie obszarów leśnych i śródleśnych.

1.3. Ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy uchwały Rady Miejskiej w Tykocinie w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Jeżewo Stare i Stelmachowo oraz Rzędziany w gminie Tykocin.

Podstawę opracowania planu stanowią:

1. Uchwała Nr XLI/299/2018 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 07 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Jeżewo Stare i Stelmachowo oraz Rzędziany w gminie Tykocin;
2. Nr XIV/131/2000 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 29 września 2000 zmienione uchwałami Rady Miejskiej w Tykocinie Nr XXIV/168/2016 z dnia 25 listopada 2016 r., Nr XLI/296/2018 z dnia 7 września 2018 r.

Zakres planu obejmuje zagadnienia zawarte w art. 15 ust. 2, ust. 3 pkt 8 i 10 oraz ust 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.).

Zagadnienia planu są ujęte w następujący sposób:

- 1) przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz liniowe elementy infrastruktury technicznej:
 - a) tereny z podstawowym przeznaczeniem pod zabudowę usługowo - produkcyjną, oznaczone na rysunku planu symbolem UP
 - b) tereny z podstawowym przeznaczeniem pod zabudowę produkcyjną energii elektrycznej i ciepłej, oznaczone na rysunku planu symbolem PE,
 - c) tereny z podstawowym przeznaczeniem pod drogi publiczne, oznaczone na rysunku planu symbolami KD-S-8, KD-Dx,
 - d) trasy sieci wodociągowej, oznaczone na rysunku planu symbolem w,

- e) trasy sieci kanalizacyjnej, oznaczone na rysunku planu symbolem ks ,
 - f) trasy sieci energetycznej niskiego napięcia, oznaczone na rysunku planu, symbolem enn,
 - g) trasy sieci energetycznej średniego napięcia, oznaczone na rysunku planu, symbolem eSN
 - h) stacje elektroenergetyczne SN/nn oznaczone na rysunku planu symbolem ST;
- 2) zasady i warunki zagospodarowania terenów:
- a) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
 - b) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
 - c) zasady kształtowania krajobrazu,
 - d) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej,
 - e) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
 - f) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów,
 - g) granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa,
 - h) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem,
 - i) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
 - j) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
 - k) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów,
 - l) stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.);
- 3) ustalenia pozostałe:
- a) sposób usytuowania obiektów budowlanych w stosunku do dróg i innych terenów publicznie dostępnych oraz do granic przyległych nieruchomości, kolorystykę obiektów budowlanych oraz pokrycie dachów,
 - b) ustalenia dotyczące potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - c) zasady ochrony przeciwpożarowej,
 - d) przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
 - e) dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych. źródeł energii, wykorzystujących energię wiatru, o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 2389 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 42, 60, 730, 1495 i 1542).

Wykaz terenów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

Lp.	Oznaczenie	Dz. nr geodezyjny	Charakterystyka
UP – tereny z podstawowym przeznaczeniem pod zabudowę usługowo - produkcyjną			
1.	1 UP	180/17, 180/24, 180/25, 180/26	Tereny wykorzystywane rolnie, z obszarem śródpolnego zadrzewienia. Sąsiadują z terenami rolnymi i węzłem komunikacji drogowej.
2.	2 UP	181/3	Teren częściowo wykorzystywany rolnie, częściowo usługowo. Sąsiaduje z terenami węzła komunikacji drogowej.
3.	3 UP	181/5	Tereny wykorzystywane rolnie. Sąsiadują z terenami rolnymi i węzłem komunikacji drogowej.

Lp.	Oznaczenie	Dz. nr geodezyjny	Charakterystyka
PU – tereny z podstawowym przeznaczeniem pod zabudowę produkcyjną energii elektrycznej i ciepłej			
4.	1 PE	180/20	Tereny wykorzystywane usługowo, sąsiadujące z terenami rolnymi i węzłem komunikacji drogowej.

1.4. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W opracowaniu prognozy posłużono się opisową analizą prawdopodobnych rodzajów skutków oddziaływania na środowisko, jakie mogą wystąpić w realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W procedurze rozpatrywania oddziaływania uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych zaproponowanych przez projektanta urbanistę.

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Rzędziany,
- zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Rzędziany i w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Ustawowo określony jest obowiązek prowadzenia oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (raz w czasie jednej kadencji – Art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Powiązanie tego monitoringu zagospodarowania przestrzennego na szczeblu lokalnym (a więc również monitoringu stanu realizacji planów miejscowych) z odpowiednimi elementami państwowego monitoringu środowiska (PMS) pozwoliłoby także na ewentualną ocenę wpływu realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Ustawowo narzucona procedura umożliwi ocenę rozwoju przestrzennego i stałą kontrolę oddziaływania realizacji postanowień dokumentów planistycznych na środowisko. Daje to możliwość dynamicznego przeciwdziałania niepożądanym procesom. Związany z tym stały monitoring podstawowych elementów środowiska powinien obejmować:

- stan zagospodarowania terenów dla których wykonano plan, w tym realizacji jego postanowień,
- stan elementów środowiska przyrodniczego (stan i jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych, zanieczyszczenie gleb),
- wyposażenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej zmniejszające presję na środowisko.

Zestawienie powyższych wskaźników powinno być opatrzone wnioskami dotyczącymi realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i oceną wpływu realizowanego dokumentu na stan środowiska. W przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk, należy wprowadzić do dokumentu zapisy mające na celu ich eliminację.

1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Dla planowanego przedsięwzięcia wynikającego z realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Rzędziany z uwagi na lokalizację i miejscowy zasięg wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 104 ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie” (Dz. U. z 2020 r. poz. 284 ze zm.).

1.7. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje teren przylegający do południowej części drogi ekspresowej S8 przy zachodniej części węzła komunikacyjnego w Rzędzianach.

Lokalizacja terenów objętych opracowaniem

Planowane zagospodarowanie terenu	 granice opracowania
 produkcji energii	 Teren szczególnego zagrożenia powodzią
 usługowo-przemysłowe	
 tereny komunikacji	

Celem opracowania jest wyznaczenie na jego terenach nowych zasad zagospodarowania. W związku z bliskością drogi ekspresowej i węzła oraz z ich oddziaływaniem, planuje się użytkowanie usługowo-przemysłowe i przemysłowo-usługowe; część obszaru opracowania to tereny komunikacji. W chwili obecnej są to tereny rolne oraz usług. Zabudowa mieszkalna pojawia się w odległości niecałych 200 m w kierunku wschodnim od granic opracowania.

Droga ekspresowa S8 jest istotnym źródłem niekorzystnych dla środowiska emisji: pyły, gazy, metale ciężkie, hałas i drgania, a potencjalnie może też nieść zagrożenie poważnymi awariami. Dla korytarza ekologicznego Puszcza Piska - Dolina Biebrzy Południowy stanowi trudną i niebezpieczną do przekroczenia dla zwierząt barierę.

Teren opracowania znajduje się na obszarach chronionych - otulinie Narwiańskiego Parku Narodowego oraz obszarze Natura 2000 Bagienna Dolina Narwi PLB20001 co wiąże się z dostosowaniem projektu planu do obowiązujących i projektowanych zadań ochronnych tych obszarów. Na terenie planu nie wyznaczono działań ochronnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony obszaru Natura 2000, nie występują też obszary wyznaczone w planie ochrony dla Narwiańskiego Parku Narodowego, jako objęte ochroną ścisłą, czynną, czy krajobrazową.

Wprowadzanie przemysłu na obszarach chronionych zawsze wiąże się z ryzykiem negatywnego oddziaływania. Z tego powodu konkretne rozwiązania nie mogą skutkować nadmiernymi emisjami zanieczyszczeń (pyłów, gazów, hałasu i innych) a swoim oddziaływaniem ograniczać się do terenu w granicach działki. W granicach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się teren produkcji energii (oznaczony 1 EP na mapie planu), na którym już w chwili obecnej znajduje się obiekt – elektrociepłownia o mocy do 0,998 MWe i mocy cieplnej do 1,52 MW, której budowa odbyła się na mocy decyzji o warunkach zabudowy. Należy pamiętać o tym by w takich przypadkach stosować najlepsze możliwe dostępne technologie.

Ponadto w pobliżu znajdują się obszary chronione:

- 1) Narwiański Park Narodowy (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996 r. (Dz. U. Nr 77 poz. 368)) – niecałe 340 m w kierunku południowym.
- 2) Natura 2000 SOO Narwiańskie Bagna (DECYZJA KOMISJI z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG) – niecałe 340 m w kierunku południowym.

Na terenie opracowania nie występują obszary wyznaczone w planie ochrony dla Narwiańskiego Parku Narodowego, jako objęte ochroną ścisłą, czynną, czy krajobrazową.

- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Narwi” (Uchwała Nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej

w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1986 r. (Dz.Urz. Woj. Biał. Nr 12, poz. 128) zmieniona: Rozporządzenie Wojewody Białostockiego Nr 6/98 z 20.05.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Biał. Nr 10, poz. 50); Rozporządzenie Nr 15/04 Wojewody Podlaskiego z 16.09.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 142, poz. 1898) Rozporządzenie Nr 9/05 Wojewody Podlaskiego z 25.02.2005 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 54, poz. 722), Uchwała Nr XLIV/502/2010 Sejmiku Województwa podlaskiego z dn. 23.08.2010r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2010 r., Nr 236, poz. 2859), Uchwała Nr III/21/11 Sejmiku Województwa Podlaskiego z 10.01.2011 r. (Dz. Urz. woj. Podl. z 2011 r., Nr. 23, poz. 335) – około dwa i pół kilometra w kierunku wschodnim. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzane na terenie objętym opracowaniem nie naruszają zakazów z Rozporządzenia.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będą oddziaływały negatywnie na znajdujące się w pobliżu obszary chronione pod warunkiem, że oddziaływanie funkcjonujących na nich obiektów będzie zamykało się w granicach działki.

Istotnymi dla funkcjonowania sieci ekologicznej, choć nieobjętymi ochroną obszarami są korytarze ekologiczne. Ich główną funkcją jest umożliwienie bezpiecznych wędrówek zwierząt pomiędzy obszarami chronionymi. Teren projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajdują się w przebiegu jednego z nich - GKPN-23 Bagienna Dolina Narwi - obszar węzłowy sieci ekologicznej województwa. Dla funkcjonowania korytarza ekologicznego korzystne jest stosowanie rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko (ograniczanie zagęszczenie zabudowy do odległości między budynkami min 50 m, stosowanie ogrodzeń nie będących barierą dla przemieszczających się zwierząt, unikać rozwiązań będących źródłem uciążliwych emisji - gazów, pyłów, zapachu, dźwięku, silnego światła w nocy).

Prognozowane oddziaływanie i natężenie zagrożeń środowiska

Lp	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania
1	2	3
1.	Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania.
2.	Ludzie	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, pozytywne – zmiany mogą się przyczynić do powstania nowych miejsc pracy i zamieszkania, mało znaczące.
3.	Zwierzęta	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne – mało znaczące ze względu na bliskość drogi ekspresowej i węzła komunikacyjnego. Pełny obraz oddziaływania pojawi się dopiero w przypadku wyboru konkretnych inwestycji.
4.	Rośliny	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne - na terenach inwestycji dojdzie do usunięcia lub wymiany obecnie tam występujących roślin, mało znaczące ze względu na skalę i sposób obecnego zagospodarowania (rolne).
5.	Woda	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne - wprowadzanie zabudowy wiąże się z pojawieniem nowych źródeł ścieków, w tym przemysłowych, mało znaczące ze względu na skalę.
6.	Powietrze	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne - pojawią się nowe źródła emisji pyłów i gazów cieplarnianych, mało znaczące ze względu na skalę.
7.	Powierzchnia ziemi	Brak oddziaływania.
8.	Krajobraz	Brak oddziaływania.
9.	Klimat	Produkcja energii będzie wiązała się z emisjami pyłów i gazów cieplarnianych. Mało znaczące ze względu na skalę.
10.	Zasoby naturalne	Brak oddziaływania.
11.	Zabytki	Brak oddziaływania.
12.	Dobra materialne	Brak oddziaływania.
13.	Natura 2000	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne - mało znaczące ze względu na

1	2	3
		bliskość drogi ekspresowej i węzła komunikacyjnego. Pełny obraz oddziaływania pojawi się dopiero w przypadku wyboru konkretnych inwestycji.

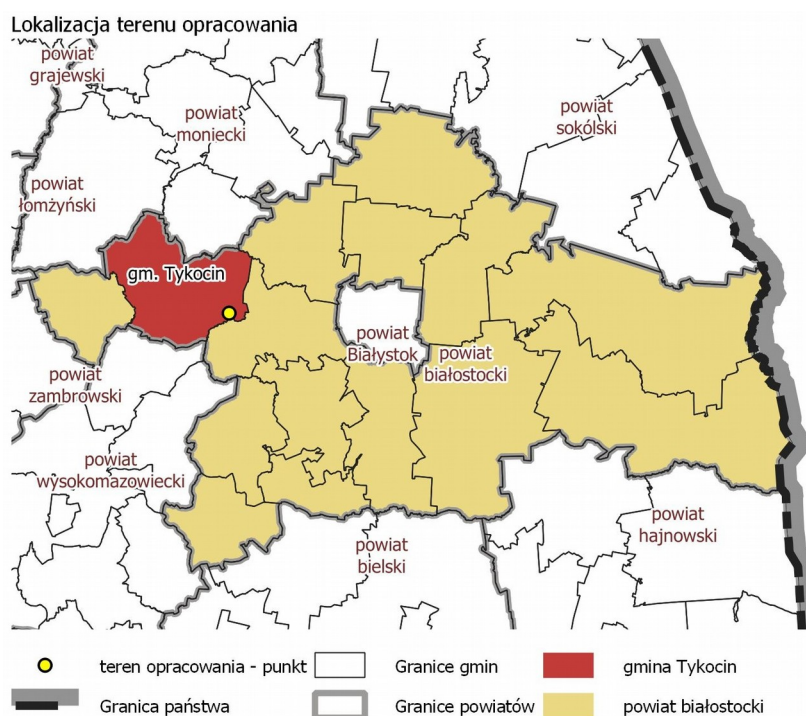
Na południe od terenu opracowania, w odległości 95 m znajduje się granica obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

JCWP (jednolitej części wód powierzchniowych), na której się znajduje (RW20002426199 – Narew od Lizy do Biebrzy), jest wrażliwa na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych i tereny znajdujące się w jej granicach nie powinny być wykorzystywane do intensywnego rolnictwa.

Lokalizacja przy drodze ekspresowej i węźle jest naturalna dla usług i przemysłu. Ze względu na bliskie sąsiedztwo cennych przyrodniczo obszarów (szczególnie Narwiańskiego Parku Narodowego i Natury 2000 Narwiańskie Bagna) należy jednak zachować ostrożność w przypadku dopuszczenia konkretnego rodzaju zagospodarowania, tak aby w jak najmniejszym stopniu oddziaływało na pobliski teren Narwiańskiego Parku Narodowego i Natury 2000 Narwiańskie Bagna, a jeśli to możliwe, to mieściło się w granicach emisji wyznaczonych przez drogę S8 (emisje hałasu, pyłu, drgań itp.). Konieczne jest stosowanie najlepszych możliwych rozwiązań technicznych i organizacyjnych.

2. Istniejący stan środowiska

2.1. Położenie fizyczno-geograficzne

W układzie administracyjnym gmina Tykocin położona jest w zachodniej części powiatu białostockiego i w środkowej części województwa podlaskiego. Od północnego zachodu graniczy z gminą Trzcianna, od zachodu z gminą Zawady, od południa z gminą Kobylin Borzymy, od południowego wschodu z gminą Choroszcz, od wschodu z gm. Dobrzyniewo i od północy z gminą Krypno.

Teren opracowania to część węzła Rzędziany na drodze ekspresowej S8 z częścią przyległych terenów o powierzchni 10,16 ha. Jest to obszar terytorialny Nadleśnictwa Knyszyn.

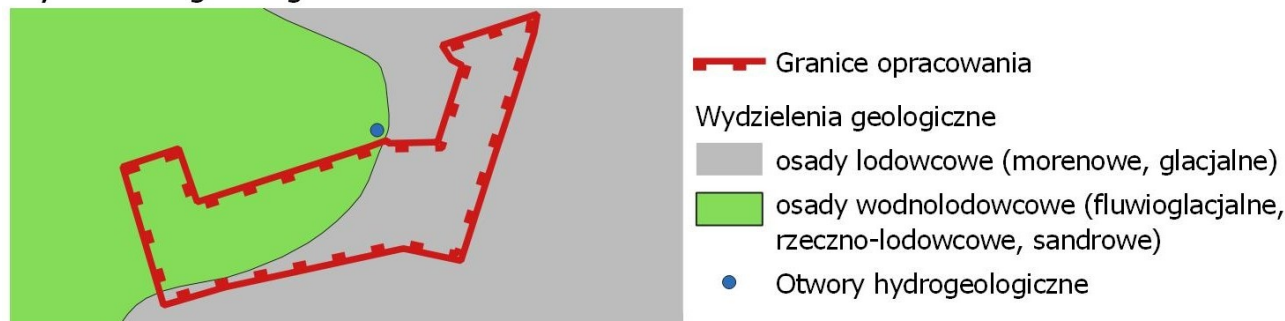
2.2. Budowa geologiczna

Pod względem tektonicznym obszar gminy Tykocin znajduje się w obrębie Wyniesienia Mazursko – Suwalskiego, wchodzącego w skład platformy Wschodnioeuropejskiej. Miąższość pokrywy czwartorzędowej na terenie gminy wynosi ok. 70 – 130 m. Pod utworami czwartorzędowymi występują tu osady mioceniowe w postaci piasków szarych lub brunatnych. Największy udział w budowie pokrywy czwartorzędowej mają osady zlodowacenia środkowopolskiego. Stadią maksymalnym tego zlodowacenia reprezentowany jest przez dwa

poziomy glin zwałowych przedzielone iłami, mułkami, i piaskami.

Strefa przypowierzchniowa terenu opracowania jest utworzona z glin zwałowych oraz z piasków i żwirów wodnolodowcowych Zlodowacenia Środkowopolskiego.

Wydzielenia geologiczne

2.3. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Tykocin leży w zlewni rzeki Narew, która jest również głównym elementem sieci hydrograficznej gminy. Na tym terenie Narew ma charakter typowej rzeki nizinnej o małym spadku (107 – 103 m n.p.m.) i szerokiej dolinie, miejscami o szerokości ok. 2 km. Część północno – zachodnią gminy odwadnia rzeka Nereśl, która jest największym prawobrzeżnym dopływem Narwi na terenie gminy Tykocin. Największym dopływem lewobrzeżnym rzeki Narwi na terenie gminy jest rzeka Ślina, która stanowi jej zachodnią granicę. Na południu do rzeki Narwi uchodzi niewielki ciek – Kurówka. Obszar Wysoczyzny Wysoko – mazowieckiej odwadniany jest przez szereg małych cieków uchodzących bezpośrednio do rzeki Narwi.

Teren opracowania znajduje się w zasięgu JCWP RW20002426199 – Narew od Lizy do Biebrzy. Stan lub potencjał jcw – zły, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona. Stan ekologiczny oceniona jako słaby, chemiczny jako dobry. Wody tej JCWP są uznane za wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Woj. podlaskiego z dn. 31 marca 2017 r., poz. 1267) a na podstawie badań zrealizowanych w latach 2013-2017 stwierdzono występowanie eutrofizacji (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, grudzień 2016).

Obszary chronione na terenie JCWP RW20002426199:

- Biebrzański Park Narodowy,
- Narwiański Park Narodowy,
- OSO PLB200001 Bagienna Dolina Narwi,
- OSO PLB200005 Bagno Wizna,
- OSO PLB200007 Dolina Górnej Narwi,
- OZW PLH200002 Narwiańskie Bagna,
- OZW PLH200006 Ostoja Knyszyńska,
- OZW PLH200010 Ostoja w Dolinie Górnej Narwi,
- OZW PLH200024 Ostoja Narwiańska,
- OCK OCHK60 Dolina Narwi,
- OSO PLB200006 Ostoja Biebrzańska.

Ze względu na brak możliwości technicznych przyjęto odstępstwo dla osiągnięcia celów środowiskowych - przedłużenie terminu osiągnięcia celu. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych).

2.4. Wody podziemne

Wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują głównie w piaszczysto – żwirowych utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych oraz w węglanowych utworach kredowych. Wodonośność utwo-

rów kredowych jest słabo rozpoznana i nie pozwala na bliższe ustosunkowanie się. Natomiast występowanie wód w utworach trzeciorzędowych ma ściśle powiązanie z piaszczystą serią oligocenu i miocenu o miąższości ca 50 m. Warstwa wodonośna w tych utworach występuje na głębokości 120 – 250 m, a wydajność studni kształtuje się w granicach 40 – 50 m³/h. przy depresji 10 – 15 m.

Warunki hydrologiczne w utworach czwartorzędowych na obszarze gminy są skomplikowane i nie- zbyt korzystne z uwagi na dominację glin. Tym niemniej utwory czwartorzędowe stanowią główne źródło ujmowania wód podziemnych dla celów użytkowych na obszarze gminy.

W obrębie tych utworów wyróżnia się kilka poziomów wodonośnych, charakteryzujących się zróżnicowaną zasobnością i zasięgiem przestrzennym. Wyróżnione poziomy wodonośne to:

- poziom wodonośny spągowy,
- międzymorenowy poziom wodonośny,
- przypowierzchniowy poziom wodonośny.

Wody z ujęć czwartorzędowych, a w szczególności z poziomu wodonośnego międzymorenowego są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę na terenie gminy Tykocin. Warstwy wodonośne tego poziomu tworzą naprzemianległe z glinami piaski i żwiry, znajdujące się na znacznych głębokościach. Wody poziomu przypowierzchniowego występują w aluwiach rzecznych oraz w utworach wodnolodowcowych. Poziom ten występuje w dolinie rzeki Narwi, Śliny, Nereśli i Kurówki oraz w dolinach mniejszych cieków i zagłębieniach terenowych, a także na terenach wysoczyznowych zbudowanych z piaszczystych utworów pochodzenia wodnolodowcowego. Głębokość zalegania zwierciadła wody w dolinach rzecznych i zagłębieniach, waha się w granicach 0,0 – 1,0 m, a na obszarach wysoczyznowych 5 – 8 m. Stanowią one podstawowe źródło ujmowania wód w studniach kopalnych. Wody tego poziomu podlegają dużym wahaniom i zależne są od intensywności opadów oraz roztopów wiosennych. Narażone są one na zanieczyszczenia bakteriologiczne.

Zaopatrzenie ludności w dobrą wodę pitną powinno odbywać się na bazie ujęć wodnych z poziomu międzymorenowego. Znajdujący się w miejscowości Rzędziany otwór eksploatacyjny (zakład mechaniczny) ma głębokość 30 m.

Gmina Tykocin należy do obszarów o ograniczonych lokalnie dobrych zasobach wód podziemnych – jednostkowe zasoby wód podziemnych w m³/24/km² wynoszą od 50 – 200 (do 2.318 l / sek / km²). Północno zachodnia część gminy leży w zasięgu zbiornika wód podziemnych zaliczonego do głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce (G.Z.W.P.). Zasoby wód podziemnych, a także powierzchniowych nie są ogranicznikiem rozwoju gospodarczego gminy.

Teren opracowania położony jest w obszarze 52 jednolitej części wód podziemnych, której stan w 2016 r. został oceniony przez Państwowy Instytut Geologiczny jako dobry (chemiczny dobry, ilościowy dobry). Wykonany w 2013 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska monitoring diagnostyczny wód podziemnych ujęcia wody w Tykocinie wykazał II klasę jakości.

2.5. Klimat

W podziale województwa białostockiego na krainy klimatyczne północno – zachodnia część gminy Tykocin należy do Krainy Biebrzańskiej, a pozostała część do Krainy Wysoczyzn Północno – Podlaskich. Średnia roczna temperatura dla rejonu Tykocina wynosi ok. 7 °C, a czas trwania zimy jest około 2 tygodni dłuższy niż lata. Zima trwa od 105 do 112 dni, a lato zaledwie od 80 do 90 dni. Liczba dni ze śniegiem wynosi od 85 do 100. Średni roczny opad wynosi 580 mm. Znaczna część opadów atmosferycznych spada w postaci śniegu. Pokrywa śnieżna pojawia się zazwyczaj już w listopadzie i znika w marcu. Dość wczesny początek chłodniejszych dni i późne ich zakończenie sprawia, że okres wegetacyjny w gminie jest stosunkowo krótki i trwa ok. 190 dni w roku. Dominujący kierunek wiatrów to zachodni.

2.6. Warunki glebowe

W podziale byłego woj. białostockiego na regiony glebowo – rolnicze (11 regionów wg. IUNG Puławy, 1988 r.) obszar gminy Tykocin położony jest w obrębie dwóch regionów:

- 1) Region Brańsko – Tykociński charakteryzuje się dominacją gruntów ornich (ok. 50 %). Pod względem glebowym jest to jeden z lepszych regionów, posiadający ok. 60 % gleb wytworzonych z glin, z przewagą kompleksu 4. Grunty orne odznaczają się dobrym stopniem kultury rolniczej. Płaska rzeźba terenu powoduje nadmierne uwilgotnienie lub okresową podmokłość gleb wytworzonych z glin. Część gleb podmokłych jest zmeliorowana. Wśród użytków zielonych tego regionu przeważają gleby kompleksu 2z – łąki i pastwiska typu łąkowego, średniej jakości.
- 2) Region Nadnarwiański obejmuje swym zasięgiem dolinę rzeki Narwi wraz z południowo –

wschodnim fragmentem Kotliny Biebrzańskiej. Jest to region typowo doliny. Przeważają tu użytki zielone kompleksów 2z i 3z z przewagą siedlisk bagiennych i pobagiennych. Znaczna część użytków zielonych tego regionu została zmeliorowana.

Kompleksy rolniczej przydatności gleb dla terenu opracowania (na podstawie danych z mapy glebowo-rolniczej z Wrót Podlasia):

- żytni bardzo dobry (4) 2,7 ha (26,5 %)
- żytni dobry (5) 0,8 ha (7,8 %)
- żytni słaby (6) 2,9 ha (28,4 %)
- zbożowo-pastewny mocny (8) 3,8 ha (37,3 %)

Przestrzenne rozmieszczenie kompleksów przydatności rolniczej gleb ściśle wiąże się z przestrzennym występowaniem poszczególnych typów gleb oraz ich bonitacją i tak:

- kompleks 4 – żytni bardzo dobry, odpowiada rozmieszczeniu gleb pseudobielicowych (A),
- kompleks 5 – żytni dobry, odpowiada rozmieszczeniu gleb brunatnych i kwaśnych (Bw),
- kompleks 6 – żytni słaby, występuje zgodnie z rozmieszczeniem gleb piaskowych różnych typów genetycznych (AB).

2.7. Surowce mineralne

Na terenie opracowania nie występują złoża surowców naturalnych.

2.8. Środowisko przyrodnicze

Teren opracowania to przede wszystkim grunty rolne (8,3 ha – 81,4 %) tereny usług (1,9 ha – 18,6 %) oraz tereny komunikacji drogowej (0,9 ha – 8,8 %). Roślinność omawianego obszaru ukształtowała się pod wpływem dotychczasowego użytkowania. W wyniku uprawy ziemi nastąpiła zmiana i zubożenie składu gatunkowego w stosunku do potencjalnej roślinności naturalnej. Do typowych roślin występujących na terenie Podlasia można zaliczyć gatunki środkowoeuropejskie takie jak: kozłek dwupienny, janowiec ciernisty i barwierski, śliwa tarnina, dąb bezszypułkowy i klon jawor oraz gatunki borealne chamedafne północna, brzoza niska, wierzba lapońska, zimoziół północny, wełnianeczka alpejska, gnidosz królewski, wielosił błękitny, trzcinnik prosty, turzycza kulista i strunowa, gwiazdnica grubolistna i konietlica syberyjska.

Fauna gminy Tykocin charakteryzuje się pewnym udziałem gatunków borealnych, charakterystycznych dla północnej Eurazji i borealno – górskich, które mają dwa ośrodki występowania: w górach i na północy. Pierwszą grupę reprezentują: wśród ssaków zając bielak i smużka, wśród ptaków: sowa śnieżna, świstunka zielonawa, puszczyk mszarny i szereg innych, a z owadów listwiaczek Chołdowskiego i nastrosz osinowiec. Do grupy borealno – górskich należą m.in. dzięcioł trójpalczasty, orzechówka i piewik górski. Brak jest na tym terenie gatunków reprezentujących element stepowy oraz szeregu gatunków występujących w zachodniej, środkowej i południowej Polsce, których wschodnia lub północna granica geograficznego zasięgu przebiega przez teren naszego kraju.

2.9. Obszary i obiekty prawnie chronione

Teren objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu dwóch prawnie chronionych obszarów:

1. Strefa ochronna – otulina Narwiańskiego Parku Narodowego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996 r. (Dz. U. Nr 77 poz. 368)).

Narwiański Park Narodowy został utworzony na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996 r. w sprawie utworzenia Narwiańskiego Parku Narodowego (Dz.U. 1996 nr 77 poz. 368). Obszar Parku jest w całości objęty specjalnym obszarem ochrony siedlisk Natura 2000 Narwiańskie Bagna PLH200002, natomiast obszar Parku i jego otuliny jest objęty obszarem specjalnej ochrony Natura 2000 Bagienna Dolina Narwi PLB200001.

Celem ochrony przyrody na terenie Parku jest:

- 1) zachowanie unikalnej w skali europejskiej rzeki anastomozującej wraz ze związanym z nią ekosystemem mokradłowym i kształtowaną w wyniku naturalnych procesów różnorodnością biologiczną, zachodzącymi procesami biologicznymi i ekologicznymi oraz procesami i strukturami geologicznymi, geomorfologicznymi, hydrologicznymi i glebowymi (nadrzędny cel ochrony przyrody Parku),
- 2) zapewnienie niezakłóconego przebiegu procesów ekologicznych i ewolucyjnych charakterystycznych dla bagiennych lasów olszowych, w szczególności procesów o charakterze wielkoobszarowym i długoterminowym,
- 3) ochrona różnorodności biologicznej na poziomie gatunkowym (zróżnicowanie genetyczne gatunku),

- międzygatunkowym i ekosystemowym, przeciwdziałanie sukcesji wtórnej na siedliskach nieleśnych,
- 4) zachowanie walorów przyrodniczych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych na zasadach nie wpływających negatywnie na przyrodę Parku
 - 5) kształtowanie właściwych postaw wobec przyrody poprzez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Teren opracowania nie nachodzi na obszary wyznaczone w planie ochrony dla Narwiańskiego Parku Narodowego, jako objęte ochroną ścisłą, czynną, czy krajobrazową.

2. Natura 2000 OSO Bagienna Dolina Narwi (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000).

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 27. Występuje tu co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bączek (PCK), bąk (PCK), błotniak stawowy, dubelt (PCK), kraska (PCK), podróżniczek (PCK), rybitwa czarna, wodniczka (PCK), krwawodziób, kszyc i rycyk; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują: błotniak łąkowy, derkacz, zielonka, cyranka i słowik szary. Bardzo wysokie zagęszczenie bręczki (>1% populacji krajowej), rokitniczki (>1% populacji krajowej) i trzcinniczka (>1% populacji krajowej). Zagrożeniem jest zmiana stosunków wodnych oraz zaniechanie ekstensywnej gospodarki pastwiskowo-łąkarskiej.

Cały obszar obejmuje odcinek doliny Narwi o długości około 58 km i szerokości od 300 m do 4 km, między Surażem a Żółtkami oraz przyległe wysoczyzny. Od Suraża do Rzędzian dolina ma naturalny charakter okresowo zalewanej doliny rzecznej, a Narew jest rzeką wielokorytową o krętym biegu i tworzy złożony układ fluwialny, zajmujący miejscami całą dolinę. Obszar ten objęty jest ochroną w ramach Narwiańskiego Parku Narodowego. Ten odcinek doliny wypełnia niezwykle bogata mozaika siedlisk, na którą składają się głównie zbiorowiska szuwarowe, turzycowiska, olsy i zarośla lęgowe z dominacją wierzb. Melioracje podstawowe na odcinku od Rzędzian do Żółtek w latach 80. ubiegłego wieku spowodowały drastyczne obniżenie stanów wody w korycie i na terenach przyległych. Nastąpiła intensyfikacja rolniczego wykorzystania gruntów, ale też jednocześnie zarejestrowano nadmierne przesuszenie gleb i zmiany zespołów roślinnych. Trwają prace renaturyzacyjne mające odwrócić niekorzystne zjawiska i degradację tego terenu.

Plan ochrony dla obszaru Bagienna Dolina Narwi PLB200001 stwierdza, że w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego nie stwierdzono ustaleń, których realizacja naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ustawy o ochronie przyrody w obszarze sieci Natura 2000 Bagienna Dolina Narwi PLB200001. Nie ma zatem potrzeby formułowania wskazań do zmian w wymienionych dokumentach dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. W planie ochrony dla obszaru Bagienna Dolina Narwi PLB200001 na terenie objętym opracowaniem nie wyznaczono działań ochronnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony obszaru.

Pod ochroną prawną znajduje się również grupa drzew – dwie lipy drobnolistne i dąb szypułkowy w Rzędzianach (Nr ewidencyjny 1052 – uznany za pomnik przyrody Rozporządzeniem Nr 3/9 Wojewody Białostockiego z dnia 17.11.1994 r. (Dz. Urz. WB. Nr 18, poz. 93)).

Ponadto w bezpośrednim otoczeniu znajdują się:

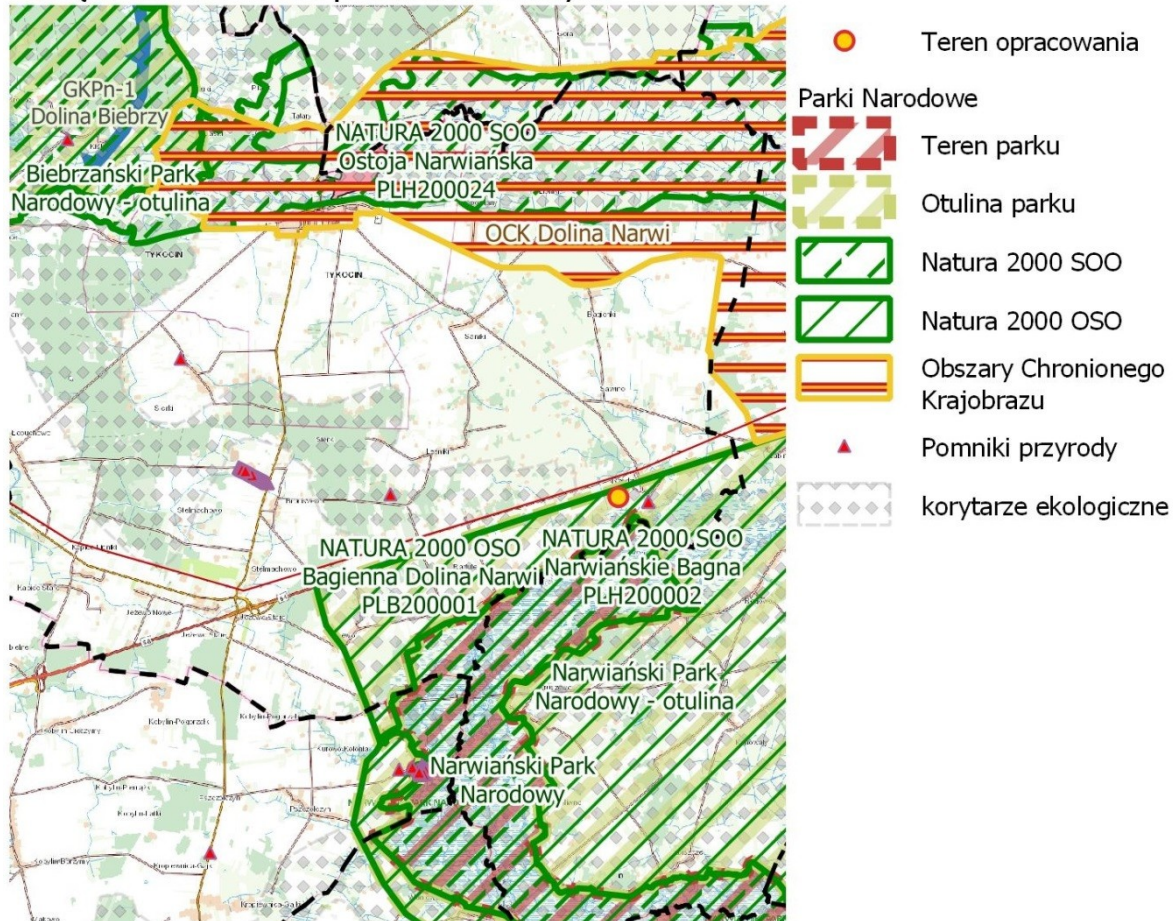
- 1) Narwiański Park Narodowy (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996 r. (Dz. U. Nr 77 poz. 368)) - niewiele ponad 50 m w kierunku południowym.
- 2) Natura 2000 SOO Narwiańskie Bagna (DECYZJA KOMISJI z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG) - niewiele ponad 50 m w kierunku południowym.

Na terenie opracowania nie występują obszary wyznaczone w planie ochrony dla Narwiańskiego Parku Narodowego, jako objęte ochroną ścisłą, czynną, czy krajobrazową.

- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Narwi” (Uchwała Nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1986 r., Rozporządzenie Nr 6 /98 Wojewody Białostockiego z dn. 20 maja 1998 r., Uchwała Nr III/21/11 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 10 stycznia 2011 r.) - niecałe pół kilometra w kierunku wschodnim. Ustalenia projektu planu wprowadzane na terenie objętym opracowaniem nie naruszają zakazów z Rozporządzenia.

Obszarami nieobjętymi prawną ochroną, lecz istotnymi dla ich funkcjonowania są korytarze ekologiczne i teren opracowania znajduje się w granicach jednego z nich - GKPn-23 Bagienna Dolina Narwi, który jest obszarem węzłowym sieci ekologicznej województwa.

Powiązania z obszarami prawnie chronionymi

2.10. Fauna i flora

Do typowych roślin występujących na terenie podlasia można zaliczyć gatunki środkowoeuropejskie takie jak: kozłek dwupienny, janowiec ciernisty i barwierski, śliwa tarnina, dąb bezszypułkowy i klon jawor oraz gatunki borealne chamedafne północna, brzoza niska, wierzba lapońska, zimozioł północny, wełnianeczka alpejska, gnidosz królewski, wielosił błękitny, trzcinnik prosty, turzyca kulista i strunowa, gwiazdnica grubolistna i konietlica syberyjska.

Fauna gminy Tykocin charakteryzuje się pewnym udziałem gatunków borealnych, charakterystycznych dla północnej Eurazji i borealno – górskich, które mają dwa ośrodki występowania: w górach i na północy. Pierwszą grupę reprezentują: wśród ssaków zajęc bielak i smużka, wśród ptaków: sowa śnieżna, świstunka zielonawa, puszczyk mszarny i szereg innych, a z owadów listwiaczek Chołódzkowskiego i nastrosz osinowiec. Do grupy borealno – górskich należą m.in. dzięcioł trójpalczasty, orzechówka i piewik górski. Brak jest na tym terenie gatunków reprezentujących element stepowy oraz szeregu gatunków występujących w zachodniej, środkowej i południowej Polsce, których wschodnia lub północna granica geograficznego zasięgu przebiega przez teren naszego kraju.

Bagienna Dolina Narwi w granicach Narwiańskiego Parku Narodowego jest obecnie jednym z nielicznych obszarów zalewowych dolin rzecznych Europy. Na terenie Parku stwierdzono występowanie 34 gatunków ssaków należących do następujących grup: ssaki kopytne, drapieżne, gryzonie, owadożerne, zajęczaki i nietoperze. Do gatunków objętych ścisłą ochroną prawną należą: kret, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, rzęsorek rzeczek, zębiełek białawy, wiewiórka, gronostaj i łasica. Bóbr oraz wydra są objęte ochroną częściową. Ze względu na specyficzną rzeźbę terenu z układem charakterystycznych środowisk podmokłych jest typowym szlakiem migracyjnym dla niektórych kopytnych – łoś,

dzik i występujący tu sporadycznie jeleni. Jednak jej największym bogactwem są ptaki, przede wszystkim gatunki wodno-błotne. Pojawia się tu co najmniej 28 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Spotkać tu można następujące gatunki: bączek, bąk, błotniak stawowy, dubelt, podróżniczek, rybitwa czarna, wodniczka, krwawodziób, rycyk, kszczyk, błotniak łąkowy, derkacz, zielonka, cyranka, słowik szary, brzęczka, rokitniczka i trzcinniczek.

Występuje tu 13 gatunków, zarówno płazy ogoniaste, jak i bezogonowe. Najliczniej reprezentowane są żaby brunatne, które stanowią ponad 60% ogółu obserwowanych płazów, wśród których dominuje żaba trawna. Poza tym występują żaba moczarowa, żaby zielone: śmieszka, jeziorowa i wodna; ropuchy: szara, zielona i paskówka oraz kumak nizinny, grzebieszka ziemna i rzekotka drzewna. Przedstawiciele płazów ogoniastych to traszka zwyczajna i grzebieniasta. W Narwiańskim Parku Narodowym występują tylko 3 gatunki gadów, do których należy jaszczurka żyworodna, jaszczurka zwinka i zaskroniec zwyczajny. Wśród bezkręgowców najliczniejszą grupą są owady zamieszkujące środowisko lądowe, które wtórnie przystosowały się również do środowiska wodnego (np. chrząszcze, błonoskrzydłe, mchówki, ważki i motyle).

2.11. Krajobraz

W kierunku południowo-zachodnim od Tykocina występują lasy z dominacją sosny z udziałem brzozy i olchy. Tereny otwarte mają charakter rolno-osadniczy, na którym ze względu na ukształtowanie oraz żyzne i wilgotne gleby dominują uprawy polowe. Płaskie ukształtowanie terenu oraz dość żyzne i wilgotne gleby sprzyjają rozwojowi rolnictwa.

Swoisty układ stosunków hydrologicznych w dolinie Narwi spowodował wytworzenie specyficznego, unikalnego w warunkach Polski i całej środkowej Europy układu warunków ekologicznych w porównaniu z innymi dolinami rzecznyymi. Z tego wywodzą się wszelkie walory przyrodnicze tego terenu. Szczególnie bogata jest roślinność wodna i szuwarowa. Wśród roślinności bagiennej w granicach Narwiańskiego Parku Narodowego występuje 13 gatunków roślin podlegających ochronie prawnej. Dolina Górnej Narwi stanowi niezwykle wartościowy i atrakcyjny rejon dla turystyki, szczególnie krajoznawczej i specjalistycznej.

2.12. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie opracowania nie występują obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków.

3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Rzędziany stan środowiska nie ulegnie zmianom.

4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Zgodnie z informacjami Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu białostockiego:

Zanieczyszczenia atmosfery

Głównym źródłem zanieczyszczeń atmosfery są rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów, głównie na trasie Warszawa – Białystok. Emisja zanieczyszczeń pyłowych była niewielka i prawie w całości pochodziła ze spalania paliw (dane GUS 2016 r. dla powiatu białostockiego).

Na terenie opracowania największym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest droga ekspresowa S8. Rocznie jeździ po niej ok. 6 milionów pojazdów, w tym ok. 1 milion samochodów ciężarowych, które są źródłem emisji tlenków węgla, tlenków azotu, węglowodorów aromatycznych i alifatycznych, pyłu, dwutlenku siarki, związków ołowiu i sadzy. Pogarsza to znacznie stan środowiska, co skutkuje wyłączeniem użytków rolnych znajdujących się wzdłuż drogi krajowej z ekologicznej produkcji rolnej. Analizy rozprzestrzeniania substancji emitowanych z dróg, w wyniku spalania paliw w silnikach pojazdów wykazują, że największym oddziaływaniem odznacza się ditlenek azotu. Jest to substancja, której zasięg oddziaływania jest największy ze wszystkich, jakie występują w wyniku spalania paliw samochodowych, kształtująca oddziaływanie drogi. W związku z tym ditlenek azotu, jako substancja krytyczna może zostać przyjęty jako kształtujący poziom jakości powietrza w otoczeniu drogi. W 2013 r. jego emisja wynosiła 4 Mg/rok*km.

Na terenie „Strefy Podlaskiej”, która obejmuje wszystkie, za wyjątkiem Aglomeracji Białostockiej,

powiaty województwa podlaskiego, wykonywana corocznie (zgodnie art. 89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego” wykazała za rok 2016 przekroczenia normy pyłu PM_{2,5} dla kryterium oceny - ochrona zdrowia.

Jednolite części wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika z art. 349 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Głównym celem zadania jest dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjale ekologicznym) i stanie chemicznym rzek Polski, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi. Monitoring realizowany jest w oparciu o wyznaczone tzw. jednolite części wód (JCW), które należy rozumieć jako oddzielne i znaczące elementy wód powierzchniowych, stanowiące podstawową jednostkę gospodarowania wodami. Od 2007 roku są prowadzone trzy rodzaje monitoringu wód powierzchniowych: diagnostyczny, operacyjny i badawczy.

Teren opracowania znajduje się na obszarze JCWP (jednolite części wód powierzchniowych) RW20002426199 – Narew od Lizy do Biebrzy. Stan lub potencjał jcw – zły, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona. Stan ekologiczny oceniona jako słaby, chemiczny jako dobry. Wody tej JCWP są uznane za wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Woj. podlaskiego z dn. 31 marca 2017 r., poz. 1267) a na podstawie badań zrealizowanych w latach 2013-2017 stwierdzono występowanie eutrofizacji (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, grudzień 2016). Ze względu na brak możliwości technicznych przyjęto odstępstwo dla osiągnięcia celów środowiskowych - przedłużenie terminu osiągnięcia celu. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.)

Ze względu na wrażliwość JCWP Narew od Lizy do Biebrzy na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych nie należy dążyć do intensyfikacji produkcji rolniczej. Zarówno z tego powodu, jak i z bliskości do chronionej doliny Narwi, celowe byłoby wskazanie tego rejonu (we właściwej odległości od drogi ekspresowej S8 - min. 100 m) do produkcji rolniczej ekologicznej.

Wg aktualnych danych GUS w gminie Tykocin w 2016 r. z sieci wodociągowej korzystało 83,9 % ogółu ludności, a z sieci kanalizacyjnej 22,2 % co wskazuje na istnienie presji na jakość wód. Nieczystości nieodprowadzane do zbiorczej sieci kanalizacyjnej mogą trafiać do środowiska bez oczyszczania, powodując pogorszenie jego jakości. W związku z tym celowe jest zwiększanie długości sieci kanalizacyjnych oraz stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

W okolicy wsi Rzędziany występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią (prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1%) o powierzchni 54,4 ha, który jest niewskazany do wprowadzania zabudowy innej niż ochronna lub regulująca.

Wg aktualnych danych GUS w gminie Tykocin w 2016 r. z sieci wodociągowej korzystało 83,9 % ogółu ludności, a z sieci kanalizacyjnej 22,2 % co wskazuje na istnienie presji na jakość wód. Nieczystości nieodprowadzane do zbiorczej sieci kanalizacyjnej mogą trafiać do środowiska bez oczyszczania, powodując pogorszenie jego jakości. W związku z tym celowe jest zwiększanie

Jednolite części wód podziemnych

Teren opracowania położony jest w obszarze 52 jednolitej części wód podziemnych, których stan w 2016 r. został oceniony przez Państwowy Instytut Geologiczny jako dobry (chemiczny dobry, ilościowy dobry). Wykonany w 2013 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska monitoring diagnostyczny wód podziemnych ujęcia wody w Tykocinie wykazał II klasę jakości.

Wody podziemne płytkiego krążenia, zasilane głównie przez wody deszczowe, są bardzo podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne. Zagrożenia dla tych wód stanowią:

- „dzikie” wysypiska odpadów,
- szlaki komunikacyjne (szczególnie droga krajowa nr 8),
- fermy zwierząt,
- nieracjonalne nawożenie nawozami mineralnymi i organicznymi, oraz stosowanie pestycydów i herbicydów,

- wprowadzanie do gleb surowych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków,
- rolnicze wykorzystywanie ścieków,
- nieeksploatowane, źle zabezpieczone studnie wiercone,
- emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych.

Zanieczyszczenia pochodzące z wyżej wymienionych źródeł, wraz z opadami atmosferycznymi przemieszczają się w głąb profilu glebowego, powodując zanieczyszczenia wód podziemnych płytkiego krążenia. Długotrwały dopływ zanieczyszczeń, a szczególnie zanieczyszczeń toksycznych, o dużych ładunkach, stanowi zagrożenie dla wód podziemnych wgłębnych, lepiej izolowanych od zanieczyszczeń antropogenicznych. Takie właśnie źródła zanieczyszczeń stanowią:

- „dzikie” wysypiska odpadów,
- fermy zwierząt,
- wprowadzanie do gleb surowych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków,
- nieeksploatowane, źle zabezpieczone studnie wiercone.

Zagrożenia komunalne wiążą się głównie z niewielkim stopniem skanalizowania gminy, co przyczynia się do niekontrolowanego i nielegalnego wylewania ścieków do gruntów. Za powstawaniem wodociągów nie nadaje budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków, co powoduje odprowadzanie i wylewanie nie oczyszczonych ścieków do rowów przydrożnych i melioracyjnych, cieków wodnych, nieszczelnych szamb. Zagrożenia dla wód podziemnych stanowią także obiekty wytwarzające duże ilości ścieków, stacje paliw, obiekty składowe i magazynowe gromadzące substancje trujące, które mogą przenikać do wód. Obiekty takie powinny być poddawane stałemu monitoringowi stanu sanitarnego środowiska. Dodatkowymi niekorzystnymi czynnikami wpływającymi na stan wód podziemnych są tzw. liniowe ogniska zanieczyszczeń, szczególnie droga ekspresowa S8, której eksploatacja powoduje zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi i produktami spalania, zasolenie w okresie zimowym i stwarzające zagrożenie awaryjnymi wyciekami transportowych substancji.

Gospodarka odpadami

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na gminę obowiązek stworzenia systemu gospodarki odpadami komunalnymi, opartego na racjonalnych podstawach gospodarczych i ekonomicznych, który uwzględnia wymogi ochrony środowiska:

- zapobieganie powstawania odpadów,
- selektywne zbieranie odpadów,
- recykling odpadów użytecznych,
- utylizacja odpadów na drodze kompostowania i spalania,
- składowanie tylko tych odpadów, których nie można wykorzystać lub całkowicie unieszkodliwić.

Gospodarkę odpadami w województwie podlaskim reguluje Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022. Zgodnie z Planem gmina Tykocin należy do Regionu Zachodniego, w związku z czym odpady komunalne są kierowane do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów w Czerwonym Borze. Na terenie miasta i gminy Tykocin obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Tykocin (dz. U. Woj. Podl. z dn. 29 listopada 2017 r., poz. 4399). W 2017 roku w gminie Tykocin zebrano selektywnie 96,65 tony odpadów (papier i tektura 18,09 t, szkło 34,52 t, tworzywa sztuczne 24,76 t, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne 1,22 t, odpady wielkogabarytowe 8,06 t, biodegradowalne 10,0 t, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne 0,90 t. W relacji do ogółu odpadów, odpady selektywnie zebrane stanowiły 13,3 %.

Na terenie opracowania nie występują wytwórcy odpadów niebezpiecznych. Nie stwierdzono też składowisk odpadów ani instalacji ich przetwarzania.

Hałas komunikacyjny i przemysłowy

Głównym źródłem hałasu na terenie opracowania jest droga ekspresowa S8, dla której średni dobowy ruch wynosi 11 000 pojazdów. Maksymalne zasięgi oddziaływania hałasu bez ekranów to 65 m w porze dziennej i 134 m w porze nocnej (od osi drogi). Dopuszczalne wartości dla zabudowy zagrodowej to 65 dB w ciągu dnia i 56 dB w ciągu nocy, dla mieszkaniowej jednorodzinnej to 61 dB w ciągu dnia i 50 dB w ciągu nocy.

Konstrukcja drogi ekspresowej uwzględnia ewentualność przenoszenia drgań przez grunt, a równa powierzchnia drogi oraz utrzymanie jej w tym stanie nie sprzyja wytwarzaniu wibracji. Analizowana trasa będzie posiadać nawierzchnię przystosowaną do przenoszenia ruchu ciężkiego (115 kN/oś), a równość nawierzchni będąca najistotniejszym czynnikiem wpłynie pozytywnie na komfort jazdy oraz

zmniejszenie drgań.

Na terenie opracowania nie występują istotne źródła hałasu przemysłowego. W przypadkach pojawienia się nowych emitentów należy przestrzegać zasady, iż hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne natężenia nie mogą sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane.

Pola elektromagnetyczne

Istotnym źródłem promieniowania elektromagnetycznego na jest idąca przez znaczną część terenu opracowania (ok. 10 km) napowietrzna linia elektroenergetyczna WN – 110 kV Białystok – Jeżewo Stare – Łomża. W celu ochrony ludzi należy zachować strefy ochronne o szerokości 20 m obustronnie od osi linii.

Ryzyko poważnych awarii

Poważne źródło zagrożenia, oceniane nawet na większe niż pochodzące od obiektów stacjonarnych, mogą stwarzać katastrofy kolejowe oraz wypadki drogowe środków transportu, przewożących materiały niebezpieczne. Główne zagrożenie wypadkami o znamionach poważnych awarii wynika z transportu paliw płynnych i gazowych do zaopatrzenia stacji paliw. Szczególnie groźne są awarie w rejonach przepraw mostowych na tych trasach, grożą one bezpośrednim skażeniem wód płynących.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na terenie opracowania pojawiają się obszary chronione:

- otulina Narwiańskiego Parku Narodowego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996 r. (Dz. U. Nr 77 poz. 368)),
- natura 2000 OSO Bagienna Dolina Narwi (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000),

oraz nie objęty ochroną lecz ważny dla sieci ekologicznej korytarz ekologiczny GKPN-23 Bagienna Dolina Narwi. Ponadto w pobliżu znajdują się kolejne obszary chronione:

- 1) Narwiański Park Narodowy (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996 r. (Dz. U. Nr 77 poz. 368)) - niewiele ponad 50 m w kierunku południowym.
- 2) Natura 2000 SOO Narwiańskie Bagna (DECYZJA KOMISJI z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG) - niewiele ponad 50 m w kierunku południowym.

Na terenie opracowania nie występują obszary wyznaczone w planie ochrony dla Narwiańskiego Parku Narodowego, jako objęte ochroną ścisłą, czynną, czy krajobrazową.

Wody JCWP RW20002426199 – Narew od Lizy do Biebrzy na Narwi są wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych, co potwierdziły badania (WIOŚ Białystok 2013-2017) wykazujące występowanie eutrofizacji. Stan lub potencjał jcw jest zły, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona. Stan ekologiczny oceniono jako słaby, chemiczny jako dobry. Ze względu na brak możliwości technicznych przyjęto odstępstwo dla osiągnięcia celów środowiskowych - przedłużenie terminu osiągnięcia celu. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych).

Droga ekspresowa S8, będąca osią terenu opracowania, jest istotnym źródłem niekorzystnych dla środowiska emisji: pyły, gazy, metale ciężkie, hałas i drgania, a potencjalnie może też nieść zagrożenie poważnymi awariami. Dla korytarza ekologicznego Puszcza Piska - Dolina Biebrzy Południowy stanowi trudną i niebezpieczną do przekroczenia dla zwierząt barierę.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje odzwierciedlenie podstawowa zasada krajowej polityki ekologicznej przyjętej w Polityce ekologicznej państwa – zasada zrównoważonego rozwoju. Założenia Polityki ekologicznej państwa nawiązują do ustaleń przyjętych

podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” w Rio de Janeiro w 1992 roku (Konwencja w sprawie różnorodności biologicznej) i obowiązujących deklaracji, rezolucji i zaleceń.

W strukturze przyrodniczej obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stwierdzono obszarów, które kwalifikowałyby się do objęcia ochroną w ramach europejskiej sieci obszarów chronionych (ECONET, NATURA 2000, CORINE Biotops, EMERALD).

7. Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko

Wpływ projektowanego zagospodarowania obszaru objętego projektem rozpatrzony został poprzez zbadanie zagrożeń środowiska takich jak:

- zanieczyszczenie powietrza,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- zanieczyszczenie gleb,
- emisję hałasu,
- promieniowanie elektromagnetyczne.

Prognozowane oddziaływanie i natężenie zagrożeń środowiska

Lp	Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania
1	2	3
1.	Różnorodność biologiczna	Brak oddziaływania.
2.	Ludzie	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, pozytywne – zmiany mogą się przyczynić do powstania nowych miejsc pracy i zamieszkania, mało znaczące.
3.	Zwierzęta	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne – mało znaczące ze względu na bliskość drogi ekspresowej i węzła komunikacyjnego. Pełny obraz oddziaływania pojawi się dopiero w przypadku wyboru konkretnych inwestycji.
4.	Rośliny	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne - na terenach inwestycji dojdzie do usunięcia lub wymiany obecnie tam występujących roślin, mało znaczące ze względu na skalę i sposób obecnego zagospodarowania (rolne).
5.	Woda	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne - wprowadzanie zabudowy wiąże się z pojawieniem nowych źródeł ścieków, w tym przemysłowych, mało znaczące ze względu na skalę.
6.	Powietrze	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne - pojawią się nowe źródła emisji pyłów i gazów cieplarnianych, mało znaczące ze względu na skalę.
7.	Powierzchnia ziemi	Brak oddziaływania.
8.	Krajobraz	Brak oddziaływania.
9.	Klimat	Produkcja energii będzie wiązała się z emisjami pyłów i gazów cieplarnianych. Mało znaczące ze względu na skalę.
10.	Zasoby naturalne	Brak oddziaływania.
11.	Zabytki	Brak oddziaływania – nie występują na terenach opracowania.
12.	Dobra materialne	Brak oddziaływania.
13.	Natura 2000	Bezpośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne - mało znaczące ze względu na bliskość drogi ekspresowej i węzła komunikacyjnego. Pełny obraz oddziaływania pojawi się dopiero w przypadku wyboru konkretnych inwestycji.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje teren przylegający do południowej części drogi ekspresowej S8 przy zachodniej części węzła komunikacyjnego w Rzędzianach.

Celem opracowania jest wyznaczenie na jego terenach nowych zasad zagospodarowania. W związku z bliskością drogi ekspresowej i węzła oraz z ich oddziaływaniem, planuje się użytkowanie usługowo-przemysłowe i przemysłowo-usługowe; część obszaru opracowania to tereny komunikacji.

W chwili obecnej są to tereny rolne oraz usług. Zabudowa mieszkalna pojawia się w odległości niecałych 200 m w kierunku wschodnim od granic opracowania.

Droga ekspresowa S8 jest istotnym źródłem niekorzystnych dla środowiska emisji: pyły, gazy, metale ciężkie, hałas i drgania, a potencjalnie może też nieść zagrożenie poważnymi awariami. Dla korytarza ekologicznego Puszcza Piska - Dolina Biebrzy Południowy stanowi trudną i niebezpieczną do przekroczenia dla zwierząt barierę.

Teren opracowania znajduje się na obszarach chronionych - otulinie Narwiańskiego Parku Narodowego oraz obszarze Natura 2000 Bagienna Dolina Narwi PLB20001. Na terenie wyznaczonym w projekcie planu nie wyznaczono działań ochronnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony obszaru Natura 2000, nie występują też obszary wyznaczone w planie ochrony dla Narwiańskiego Parku Narodowego, jako objęte ochroną ścisłą, czynną, czy krajobrazową. W zakresie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się teren produkcji energii (oznaczony 1 EP na mapie planu), na którym już w chwili obecnej znajduje się obiekt – elektrociepłownia o mocy do 0,998 MWe i mocy cieplnej do 1,52 MW, której budowa odbyła się na mocy decyzji o warunkach zabudowy. Należy pamiętać o tym by w takich przypadkach stosować najlepsze możliwe dostępne technologie.

Ponadto w pobliżu znajdują się obszary chronione:

- 1) Narwiański Park Narodowy (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 1996 r. (Dz. U. Nr 77 poz. 368)) – niecałe 340 m w kierunku południowym.
- 2) Natura 2000 SOO Narwiańskie Bagna (DECYZJA KOMISJI z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG) – niecałe 340 m w kierunku południowym. Na terenie opracowania nie występują obszary wyznaczone w planie ochrony dla Narwiańskiego Parku Narodowego, jako objęte ochroną ścisłą, czynną, czy krajobrazową.
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Narwi” (Uchwała Nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1986 r. (Dz.Urz. Woj. Biał. Nr 12, poz. 128) zmieniona: Rozporządzenie Wojewody Białostockiego Nr 6/98 z 20.05.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Biał. Nr 10, poz. 50); Rozporządzenie Nr 15/04 Wojewody Podlaskiego z 16.09.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 142, poz. 1898) Rozporządzenie Nr 9/05 Wojewody Podlaskiego z 25.02.2005 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 54, poz. 722), Uchwała Nr XLIV/502/2010 Sejmiku Województwa podlaskiego z dn. 23.08.2010r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2010 r., Nr 236, poz. 2859), Uchwała Nr III/21/11 Sejmiku Województwa Podlaskiego z 10.01.2011 r. (Dz. Urz. woj. Podl. z 2011 r., Nr. 23, poz. 335) – około dwa i pół kilometra w kierunku wschodnim. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie naruszają zakazów z Rozporządzenia.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będą oddziaływały negatywnie na znajdujące się w pobliżu obszary chronione pod warunkiem, że oddziaływanie funkcjonujących na nich obiektów będzie zamykało się w granicach działki.

Istotnymi dla funkcjonowania sieci ekologicznej, choć nieobjętymi ochroną obszarami są korytarze ekologiczne. Ich główną funkcją jest umożliwienie bezpiecznych wędrówek zwierząt pomiędzy obszarami chronionymi. Teren wyznaczony w projekcie planu znajduje się w przebiegu jednego z nich - GKPN-23 Bagienna Dolina Narwi - obszar węzłowy sieci ekologicznej województwa. Dla funkcjonowania korytarza ekologicznego korzystne jest stosowanie rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko (ograniczanie zagęszczenie zabudowy do odległości między budynkami min 50 m, stosowanie ogrodzeń nie będących barierą dla przemieszczających się zwierząt, unikać rozwiązań będących źródłem uciążliwych emisji - gazów, pyłów, zapachu, dźwięku, silnego światła w nocy).

Wprowadzanie przemysłu na obszarach chronionych zawsze wiąże się z ryzykiem negatywnego oddziaływania. Z tego powodu konkretne rozwiązania nie mogą skutkować nadmiernymi emisjami zanieczyszczeń (pyłów, gazów, hałasu i innych) a swoim oddziaływaniem ograniczać się do terenu w granicach działki.

Na południe od terenu opracowania, w odległości 95 m znajduje się granica obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

JCWP (jednolitej części wód powierzchniowych), na której się znajduje (RW20002426199 – Narew od Lizy do Biebrzy), jest wrażliwa na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych i tereny znajdujące się w jej granicach nie powinny być wykorzystywane do intensywnego rolnictwa.

Lokalizacja przy drodze ekspresowej i węzle jest naturalna dla usług i przemysłu. Ze względu na bliskie sąsiedztwo cennych przyrodniczo obszarów (szczególnie Narwiańskiego Parku Narodowego i Natury 2000 Narwiańskie Bagna) należy jednak zachować ostrożność w przypadku dopuszczenia

konkretnego rodzaju zagospodarowania, tak aby w jak najmniejszym stopniu oddziaływało na pobliski teren Narwiańskiego Parku Narodowego i Natury 2000 Narwiańskie Bagna, a jeśli to możliwe, to mieściło się w granicach emisji wyznaczonych przez drogę S8 (emisje hałasu, pyłu, drgań itp.). Konieczne jest stosowanie najlepszych możliwych rozwiązań technicznych i organizacyjnych.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu, alarmowe poziomy niektórych substancji w powietrzu, marginesy tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji oraz maksymalne poziomy hałasu, według odrębnych przepisów szczególnych. Zakazuje się wprowadzania do wód lub ziemi ścieków nie spełniających warunków określonych w odrębnych przepisach szczególnych. Nakazuje się uwzględnianie wymogów ochrony środowiska, o których mowa w szczególności w art. 72 i 73 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, 1403, 1495, 1501, 1527, 1579, 1680, 1712, 1815, 2087, 2166, z 2020 r. poz. 284, 695) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 284 ze zm.). Należy stosować system gromadzenia, usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych gwarantujący ochronę środowiska.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Na etapie sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Rzędziany przyjęto rozwiązanie zaproponowane przez zainteresowane strony i uwzględnione w projekcie „Planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Rzędziany”.

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Rzędziany nie napotkano na istotne trudności.

10. Materiały źródłowe

- Opracowanie ekofizjograficzne,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020.
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu białostockiego.
- Strategia rozwoju gminy Tykocin,
- Gminny program ochrony środowiska gminy Tykocin.
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami na lata 2016-2022,
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – „Prawo ochrony środowiska”
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. „o ochronie przyrody”;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000;
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. „o ochronie gruntów rolnych i leśnych”;
- pozostałe dokumenty, materiały planistyczne, w tym programy zawierające zadania służące do realizacji ponadlokalnych celów publicznych, materiały przyrodnicze, inwentaryzacyjne i studialne dotyczące środowiska,
- ze stron internetowych: www.mos.gov.pl, www.wrotapodlasia.pl, <http://geoportal.kzgw.gov.pl>, www.wios.bialystok.pl; www.bialystok.lasy.gov.pl, www.geoportal.gov.pl;
- własne wizje terenowe.

Opracował
Piotr Tomasz Piotrowski

Oświadczenie

autora prognozy o spełnianiu wymagań, o których mowa w art. 74a ust 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 284 ze zm.).

Ja, niżej podpisany Piotr Tomasz Piotrowski, jako autor „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru wsi Rzędziany, gmina Tykocin”, oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 284 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Piotr Tomasz Piotrowski